

Sygn. akt VII U 560/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2016r.

Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nożykowska

Protokolant: Maciej Przesmycki

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania A. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

z dnia 8 września 2015r. znak (...) - (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala wysokość przysługującego odwołującemu A. J. zwiększonego jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku w drodze do pracy z dnia 19 marca 1998r. na kwotę 9084 zł (dziewięć tysięcy osiemdziesiąt cztery złote);
2. sprawę w zakresie żądania odsetek przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. jako organowi właściwemu do rozpoznania sprawy.

Sygn. akt VII U 560/15

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 września 2015 r. (znak (...) - (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał A. J., na podstawie art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych prawo do zwiększenia jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku w drodze do pracy z dnia 19 marca 1998r. w wysokości 5.342,40 zł.

W odwołaniu A. J. podniósł, iż nie zgadza się z decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż organ rentowy błędnie wyliczył wysokość należnego mu świadczenia. Zdaniem odwołującego jego sytuację reguluje art. 51 ust. 1 przedmiotowej ustawy, zgodnie z którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien przyznać jednorazowe odszkodowanie w kwocie 9084,00 zł. Wobec powyższego, odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jednorazowego odszkodowania w kwocie 9084,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 października 2015 r. do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że odwołujący zastosował błędną wykładnię przepisów, gdyż wysokość stawki będącej podstawą do wyliczenia należnego odwołującemu świadczenia, zgodnie art. 49 ust. 2 ustawy, wynosi 445,20 zł.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący A. J. w dniu 19 marca 1998 r. uległ wypadkowi drogowemu w drodze do pracy (okoliczność bezsporna).

Decyzją z dnia 12 stycznia 1999 r. oraz 12 lipca 2005 r. (znak: (...) oraz (...) -WD) przyznano mu jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku w drodze do pracy. Uszczerbek na zdrowiu ustalono na poziomie 30%. Należne z tego tytułu świadczenie zostało odwołującemu wypłacone (okoliczność bezsporna).

Wnioskiem z dnia 31 maja 2013 r. A. J. wystąpił o ponowne ustalenie procentowego uszczerbku na zdrowiu.

Decyzją z dnia 7 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję o odmowie przyznania jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku w drodze do pracy w dniu 19 marca 1998 r. w związku z pogorszeniem stanu zdrowia.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 3 lipca 2015 r. zmieniono decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 maja 2014 r. (znak: (...)) w ten sposób, że przyznano A. J. prawo do zwiększenia jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku w drodze do pracy ustalonego w wysokości 30 % o wartość 12 %.

Wobec powyższego, decyzją z dnia 8 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał A. J. odszkodowanie w wysokości 5.342,40 zł tj. 12 % x 445,20 zł za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu.

Podstawą decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych był art. 49 ust 1 i 2 zgodnie z którymi, wnioski o świadczenia z tytułu wypadków w drodze do pracy lub z pracy, które miały miejsce przed dniem wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu na podstawie przepisów dotychczasowych. Wysokość jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci lub uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku wypadków, o których mowa w ust. 1, ustala się w oparciu o stawki jednorazowego odszkodowania obowiązujące w grudniu 2002 r. Wnioski o świadczenia z tytułu wypadków w szczególnych okolicznościach zaistniałych przed dniem wejścia w życie ustawy rozpatruje się na podstawie przepisów obowiązujących w dniu wypadku (ust. 3).

Powyższy stan faktyczny nie był sporny między stronami i Sąd ustalił go na podstawie dokumentów złożonych do akt niniejszej sprawy oraz akt organu rentowego.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie od decyzji z dnia 8 września 2015 r. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Organ rentowy powoływał się na to, że obecne obowiązująca ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych nie przewiduje prawa od jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadków w drodze do pracy i w pracy, ograniczając się jedynie do wypadków przy pracy, zaś jedynym przepisem ustawy odnoszącym się do wypadków w drodze jest art. 49 ustawy, który w związku z tym powinien mieć w niniejszej sprawie zastosowanie.

Argumentacji tej Sąd nie podzielił.

W dniu 1 stycznia 2003 roku weszła w życie ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.), która rzeczywiście wyłączyła spod ochrony ubezpieczeniowej wypadki w drodze do pracy i z pracy. Nie oznacza to jednak, że w sytuacji, gdy zachodzi konieczność zwiększenia jednorazowo odszkodowania z tytułu wypadku w drodze do pracy przyznanego na gruncie poprzednio obowiązujących przepisów zastosowanie powinien mieć art. 49 ustawy.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy wnioski o świadczenia z tytułu wypadków w drodze do pracy lub z pracy, które miały miejsce przed dniem wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu na podstawie przepisów dotychczasowych. Jak wynika z ust. 2 wysokość jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci lub uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku wypadków, o których mowa w ust. 1, ustala się w oparciu o stawki jednorazowego odszkodowania obowiązujące w grudniu 2002 r. Jak wynika zatem z treści tego przepisu dotyczy on wyłącznie sytuacji, jeśli do wypadku w drodze do pracy i do złożenia wniosku o przyznanie jednorazowego odszkodowania z tego tytułu doszło przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 października 2002 r. Wbrew twierdzeniom organu rentowego norma tego artykułu nie reguluje sytuacji przyznania prawa do zwiększenia odszkodowania przyznanego na gruncie poprzednio obowiązujących przepisów, a jedynie przyznania prawa do odszkodowania z tytułu tego wypadku po raz pierwszy. Z jego treści wynika jednoznacznie, że odnosi się on do przyznania jednorazowego odszkodowania, nie zaś do jego zwiększenia.

Z treści art. 51 ustawy wynika natomiast, że osobom, którym przed dniem wejścia w życie ustawy wypłacono jednorazowe odszkodowanie, a po tym dniu nastąpiło pogorszenie ich stanu zdrowia, będące następstwem choroby zawodowej lub wypadku z tytułu którego wypłacono już odszkodowanie, zwiększa się to odszkodowanie według zasad określonych w art. 12 ust. 2-4.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy, jeżeli wskutek pogorszenia się stanu zdrowia stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, który był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych, jednorazowe odszkodowanie zwiększa się o 20 % przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego ustalone było to odszkodowanie, z zastrzeżeniem art. 55 ust. 2. ust. 3 wskazuje, że jednorazowe odszkodowanie ulega zwiększeniu o kwotę stanowiącą 3,5-krotność przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli w stosunku do ubezpieczonego została orzeczona całkowita niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Natomiast ust. 4. wskazuje, że przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio, jeżeli wskutek pogorszenia się stanu zdrowia w następstwie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej w stosunku do rencisty została orzeczona całkowita niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji.

Art. 49 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, na który powołał się organ, jest przepisem przejściowym, natomiast art. 51 wyraża generalne założenie bezpośredniego stosowania ustawy od dnia jej wejścia w życie.

O ile zatem prawo do odszkodowań związanych z wypadkami i chorobami zawodowymi określa się według przepisów dotychczasowych, o tyle w przypadku pogorszenia stanu zdrowia, zastosowanie znajdują już unormowania ustawy wypadkowej (art. 12 ust. 2-4, a zatem przepisy dotyczące właśnie zwiększenia się uszczerbku). (Ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Komentarz red. prof. M. G., B. K..

Podkreślić należy, że art. 51 nie wskazuje rodzajów odszkodowań, do których się odnosi, a zatem należy przyjąć, że dotyczy wszystkich odszkodowań za uszczerbek na zdrowiu będący następstwem choroby zawodowej lub wypadku, z tytułu którego wypłacono już odszkodowanie, niezależnie od tego czy dotyczy to wypadku przy pracy czy wypadku w drodze do pracy i z pracy. Za taką interpretacją tych przepisów przemawia zarówno wykładnia językowa (brak odesłanie wyłącznie do odszkodowań dotyczących chorób zawodowych i wypadków przy pracy) jak i wykładnia aksjologiczna uwzględniająca zasadę sprawiedliwości, interes społeczny i słuszny interes obywateli w rozumieniu art. 7 kpa.

Przedmiotem odwołania była bowiem ocena aktualnego stanu zdrowia odwołującego, a uszczerbek na zdrowiu oceniany był na bieżący moment, a zatem słusznym jest, aby wartość tego odszkodowania również odnosiła się do obecnej siły nabywczej pieniądza. Zastosowanie, tak jak to zrobił organ rentowy, stawek z grudnia 2002 w znaczący sposób obniża wysokość przysługującego odwołującemu świadczenia bez racjonalnych ku temu podstaw.

Brak jest bowiem logicznego uzasadnienia dla tezy, że wartość zwiększenia odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy powinna być ustalana według aktualnych stawek, zaś wartość zwiększenia odszkodowania z tytułu wypadku w drodze do pracy według stawek z grudnia 2002.

Mając powyższe na względzie, w ocenie Sądu dla potrzeb wyliczenia wartości należnego odwołującemu świadczenia należało zastosować art. 51 cytowanej ustawy.

W przypadku odwołującego bezspornym było, że do wypłaty jednorazowego odszkodowanie doszło przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 października 2002 r., natomiast do pogorszenia stanu zdrowia doszło już pod rządami nowej ustawy, wobec czego zaszła konieczność zwiększenia procentowego uszczerbku na zdrowiu według obecnie obowiązujących zasad.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej w okresie od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 31 marca 2016 r. kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, o których mowa w art. 12 i art. 14 ust. 1-4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwanej dalej "ustawą", wynoszą 757 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (art. 12 ust. 1 ustawy).

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił wartość przysługującego odwołującemu A. J. zwiększonego jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku w drodze do pracy z dnia 19 marca 1998 r. na kwotę 9.084 zł (tj. 12 % x 757 zł), przyjmując, że wysokość stawki wynosi 757 złotych zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 lutego 2015 r. obowiązującym w dacie wydania decyzji.

W zakresie roszczenia ubezpieczonego o wypłatę odsetek za nieterminowe wypłacenie jednorazowego odszkodowania, które nie było przedmiotem zaskarżonej decyzji Sąd na podstawie art. 464 § 1 k.p.c. przekazał sprawę do rozpoznania i rozstrzygnięcia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W. jako organowi właściwemu rzeczowo - o czym postanowił w pkt. 2 wyroku.